

Financiële duiding:

Tweede bestuursrapportage 2026 en Begroting 2027

Gemeente Sint-Michielsgestel

St-M
Sint-Michielsgestel

Twee documenten, één financieel beeld

St-M Sint-Michielsgestel

De 2e berap actualiseert 2026 en werkt door naar 2027-2030

2e bestuursrapportage 2026

Actualiseert het lopende jaar

Autonome ontwikkelingen • budgetoverhevelingen • septembercirculaire

Begroting 2027-2030

Nieuw financieel vertrekpunt

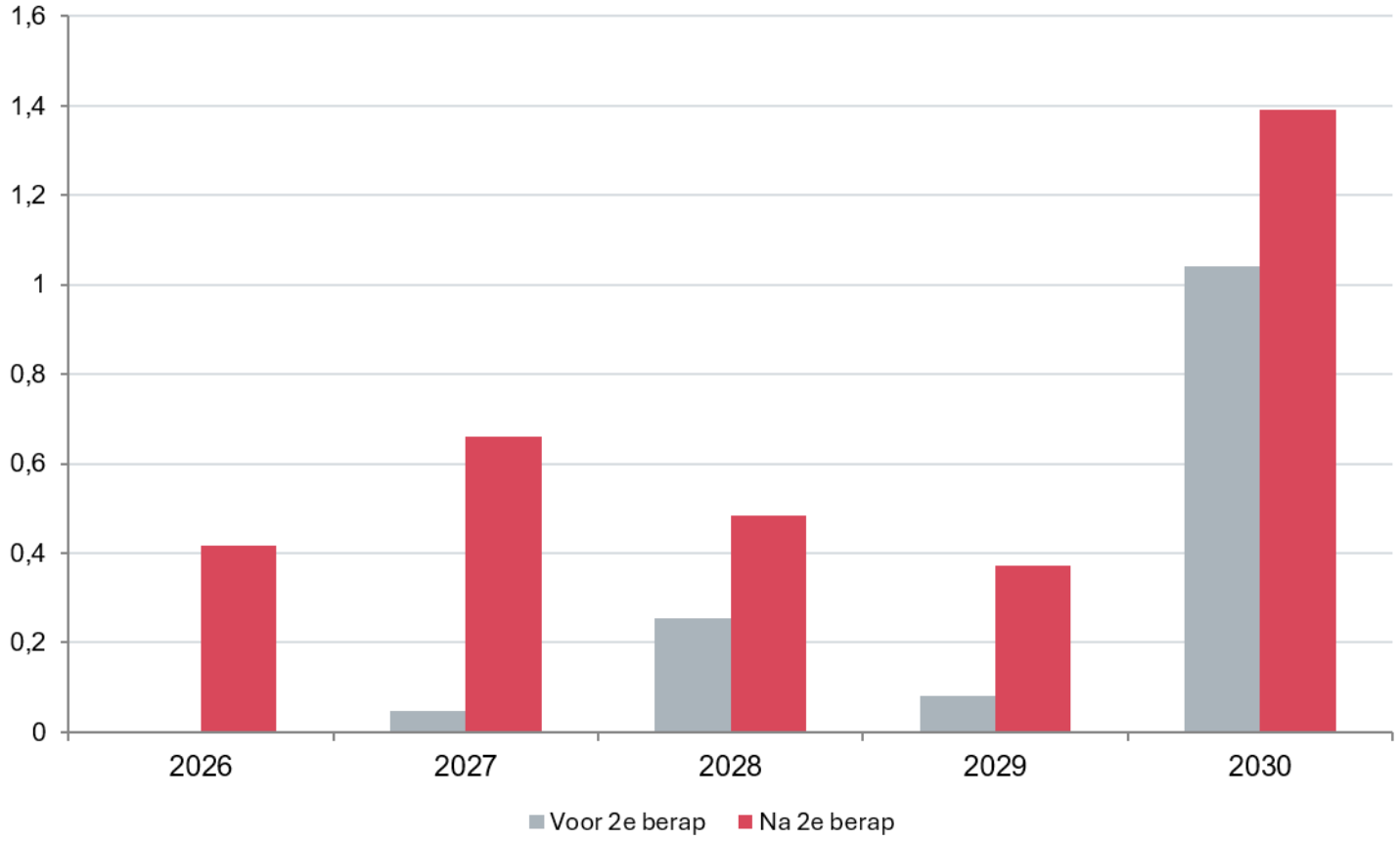
Structurele effecten • autorisatie • sturing

Kernboodschap: beoordeel de begroting 2027 inclusief de effecten van de tweede bestuursrapportage.

De 2e berap verbetert het meerjarenbeeld

Bedragen x € 1 miljoen, inclusief septembercirculaire

Sint-Michielsgestel

Na verwerking resteert in elk jaar een positief saldo.

De verbetering komt vooral door de positieve doorwerking van de septembercirculaire en enkele incidentele voordelen.

De financiële opgave verschuift van “sluitend krijgen” naar “houdbaar en uitvoerbaar houden”.

Begroting 2027: positief en structureel sluitend

Sint-Michielsgestel

€ 0,66 mln

Begrotingssaldo 2027

overschot na 2e berap

€ 1,59 mln

Structureel saldo 2027

volgens begroting vóór berap

1,9

Weerstandsratio

ruim voldoende

Financiële duiding

De begroting blijft in alle jaren sluitend. De ruimte is echter niet volledig vrij: een deel hangt samen met incidentele effecten, reserves en ingeboekte besparingen waarvan de realisatie aandacht vraagt.

Positief beeld, met blijvende aandacht voor structurele houdbaarheid en realisatie van maatregelen.
De gemeente werkt aan het verder realistisch programmeren van (voorgenomen) investeringen.

Programma Duurzaamheid

Sint-Michielsgestel

Belangrijkste punten uit de 2e bestuursrapportage 2026 en de Begroting 2027

2e bestuursrapportage 2026

• Totaal effect: € 154.000 voordeel in 2026 en € 307.000 voordeel in 2027.

• € 410.000 voor energie- en warmtetransitie wordt doorgeschoven naar 2027.

• Project Laar-Nieuw Laar geeft in 2027 een voordeel van circa € 326.000.

• Investeringen voor rioolbeheer, afvalcontainers en Landschapspark Heidelust verschuiven naar 2027.

Begroting 2027

- Uitvoering van de agenda Klimaatadaptatie 2027-2030 en het Water- en Rioleringsplan.
- Omgevingsprogramma Duurzaamheid en verdere inzet op energie, circulariteit en uitbreiding van het energienet.
- Omgevingsprogramma Warmte, isolatieaanpak voor 1.710 woningen en een Soortenmanagementplan.
- In 2027 is € 3,024 miljoen aan investeringen geraamd, vooral voor rioolbeheer.
- Beleidsmatig gaat er veel spelen rondom de net werkcongestie (Opstarten RES 2.0)
- Start van het omgevingsprogramma vitaal landelijk gebied

Uitvoering versnelt in 2027, terwijl meerdere budgetten en investeringen vanuit 2026 doorschuiven.

Programma Meedoen

Sint-Michielsgestel

Belangrijkste punten uit de 2e bestuursrapportage 2026 en de Begroting 2027

2e bestuursrapportage 2026

- Totaal effect: € 103.000 voordeel in 2026 en € 12.000 voordeel in 2027.
- Circa € 389.000 voordeel op inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidie.
- Het maatregelenpakket sociaal domein wordt in 2026 is gerealiseerd. Met aanvullende maatregelen (overschot jeugd en patrticipatiewet)
- Middelen schuiven door voor dak- en thuisloosheid, sociale basis, inclusie en maatschappelijke opvang. (regionale uitkeringen)

Begroting 2027

- Stevige lokale teams en versterking van de sociale basis zijn de centrale speerpunten.
- Nieuwe kaders voor ontmoetingsfuncties, financiële bestaanszekerheid en lokale inclusie.
- Projectmatige aanpak voor migratie en opvang met financiële beheersbaarheid als uitgangspunt.
- Extra aandacht voor jeugdartsen, crisisinterventie, preventie en de verbinding tussen zorg en veiligheid en armoede beleid

De inhoudelijke transformatie vraagt eerst investering; financiële effecten van preventie worden later zichtbaar.

Programma Leefomgeving

Sint-Michielsgestel

Belangrijkste punten uit de 2e bestuursrapportage 2026 en de Begroting 2027

2e bestuursrapportage 2026

- Totaal effect: € 277.000 nadeel in 2026 en € 57.000 voordeel vanaf 2027.
- De opbrengsten uit leges omgevingsvergunning blijven circa € 277.000 achter.
- Omgevingsprogramma's, Westakkers, openbare verlichting, verkeersprojecten en onderwijshuisvesting schuiven door.
- Grote investeringen voor Elde College, De Bolster, tijdelijke woningen en infrastructuur verschuiven naar 2027.

Begroting 2027

- Woningbouw versnellen richting circa 1.200 woningen tot 2030 en het kostenverhaal versterken. Om dit mogelijk te maken hebben we een uitbreiding van formatie opgenomen.
- Vastgoedoverzicht, DMJOP, uitvoering IHP en acomodatiebeleid
- IMOR invoeren en vanaf de tweede helft van 2027 integraal sturen op de openbare ruimte en wegenbeheer
- In 2027 is € 14,162 miljoen aan begrote en voorgenomen investeringen opgenomen. (Realistisch programmeren van investeringen)

Dit programma bevat drie bestuurlijke prioriteiten en de grootste uitvoerings- en investeringsopgave.

Programma Ontspanning en economie

Sint-Michielsgestel

Belangrijkste punten uit de 2e bestuursrapportage 2026 en de Begroting 2027

2e bestuursrapportage 2026

- Totaal effect: € 165.000 voordeel in 2026 en € 9.000 voordeel in 2027.
- Vrijval van € 190.000 bij de veldrenovatie van SC Den Dungen.
- Voorbereidingen voor sporthallen, BMC De Brand en Zegenwerp schuiven door naar 2027.
- Erfgoedbeleid en het nieuwe kunstwerk in de openbare ruimte worden doorgeschoven.

Begroting 2027

- Aanlegsteiger, doorontwikkeling van Goed Gestel en verbetering van wandel- en fietsroutes.
- Versterking van de culturele infrastructuur en voorbereiding van het jubileum Linie 1629.
- Actualiseren van het erfgoedregister en de archeologische waarden- en beleidskaarten.
- Versterken van het ondernemersklimaat, centrum en markt en toekomstbestendige bedrijventerreinen.

2027 staat vooral in het teken van uitvoering van doorgeschoven sport-, cultuur- en erfgoedprojecten.

Programma Ruimtegevend bestuur

Sint-Michielsgestel

Belangrijkste punten uit de 2e bestuursrapportage 2026 en de Begroting 2027

2e bestuursrapportage 2026

- Totaal effect: € 274.000 voordeel in 2026 en € 227.000 voordeel in 2027.
- De wachtgeldverplichting veroorzaakt een nadeel van circa € 280.000.
- Voordelen ontstaan door MGD-tijdschrijven, vrijval van stelposten en actualisatie van de algemene uitkering.
- De septembercirculaire verbetert het begrotingssaldo vanaf 2027 structureel.

Begroting 2027

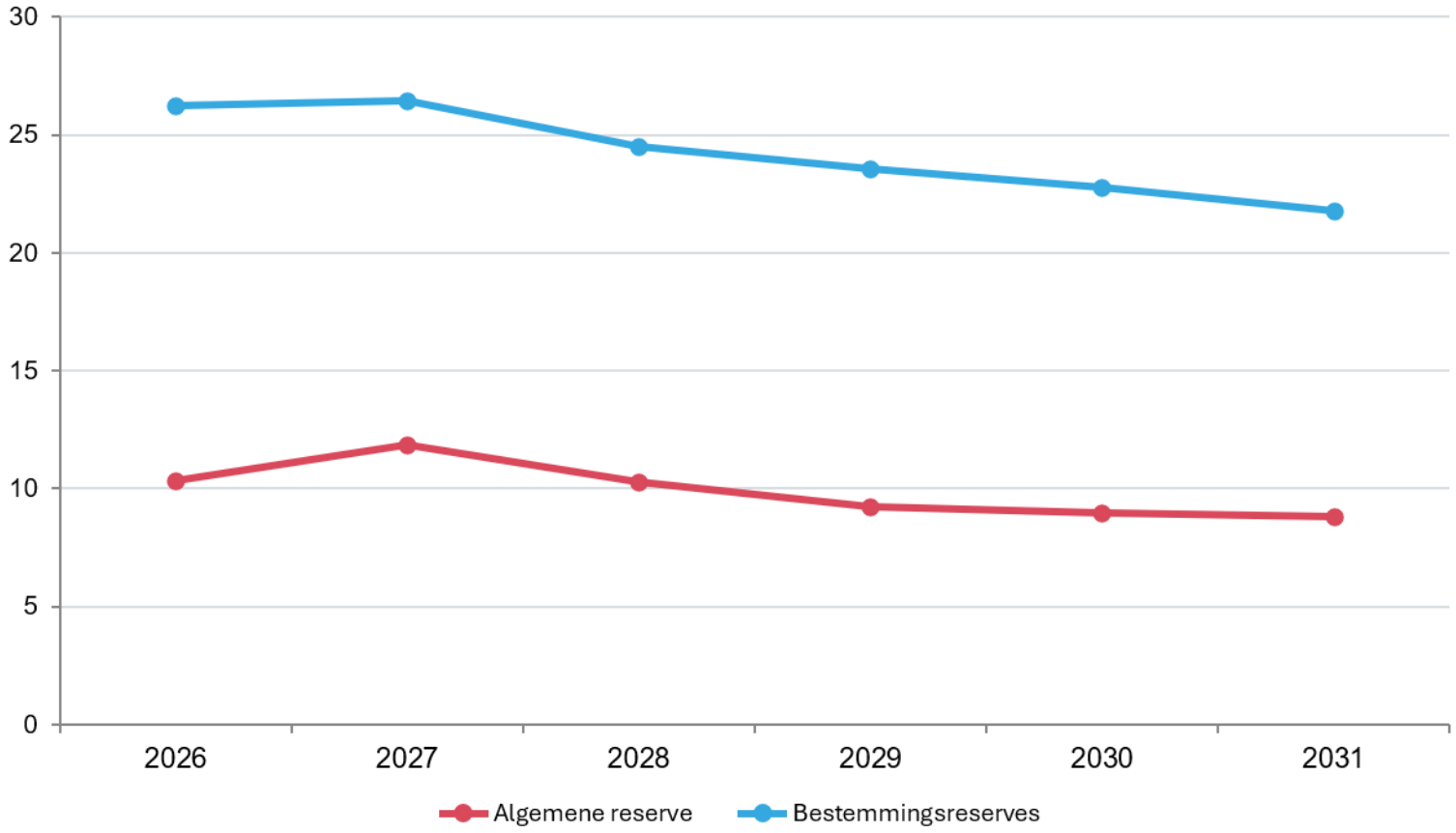
- Veilige en weerbare dorpen, extra inzet op Zorg & Veiligheid en crisisbestendigheid.
- Participatie vanuit Zien, Luisteren, Doen en Ja, mits; het uitdaagrecht verder ontwikkelen.
- Plannen voor de beoogd verbeteringen Meader en verbouwing van het gemeentehuis.
- Sturen op een structureel sluitende begroting, externe financiering en betere dienstverlening.

De financiële verbetering biedt ruimte, maar bestuurlijke en organisatorische risico's blijven aandacht vragen.

Reservepositie blijft voldoende, maar neemt af

Sint-Michielsgestel

Saldo per 1 januari, bedragen x € 1 miljoen

€ 38,3 mln

totale reserves per 1-1-2027

De totale reservepositie daalt richting 2031. Bovendien hebben veel bestemmingsreserves en dekkingsreserves al een concreet doel.

Stevige buffer, maar niet volledig vrij besteedbaar en op termijn aflopend.

Investeringen schuiven door naar 2027

Sint-Michielsgestel

Planning wordt realistischer, uitvoering blijft de opgave

€ 18,4 mln

Investeringen 2026

na mutaties

€ 26,5 mln

Investeringen 2027

na mutaties

€ 8,8 mln

Netto verschuiving

uit 2026

Vooral doorgeschoven

Riolering • afvalcontainers • sportaccommodaties • onderwijs • openbare verlichting • bruggen en wegen

Vraagt aandacht door realistisch plannen van de investering

Financieel effect nu: lagere kapitaallasten. Bestuurlijk aandachtspunt: uitvoerbaarheid en financiering in 2027.

Wat merkt de inwoner financieel in 2027?

Sint-Michielsgestel

Lokale lasten op hoofdlijnen

+ 2,9%

OZB, riool en afval

inflatiecorrectie

€ 1.010 → € 1.040

Eigenaar woning € 400.000

meerpersoonshuishouden

€ 552 → € 568

Huurder

meerpersoonshuishouden

De stijging van de woonlasten is voor de gepresenteerde voorbeeldhuishoudens 2,9%. Voor afval geldt dat nieuwe aanbestedingen en investeringen vanaf 2028 tot verdere tariefaanpassing kunnen leiden.

In 2027 volgt de woonlastenontwikkeling de indexatie; de financiële onzekerheid zit vooral bij afval vanaf 2028.

Bestuurlijke prioriteiten 2027

Sint-Michielsgestel

Bestuurlijke prioriteit	Wat wil het college realiseren in 2027?
1. Wonen en bouwen	Versnellen van woningbouwontwikkeling, professionaliseren van intake- en omgevingstafels, verbeteren van kostenverhaal en uitwerking van het Omgevingsprogramma Wonen.
2. Voorzieningen, vastgoed en MFA's	Voorzieningen behouden, vastgoedportefeuille op orde brengen, inzicht creëren in onderhouds- en investeringsopgaven en werken aan toekomstbestendige MFA's.
3. Migratie en opvang	Een projectmatige aanpak voor opvang van asielzoekers, Oekraïners en statushouders met aandacht voor financiële beheersbaarheid, leefbaarheid en draagvlak.
4. Openbare ruimte, verkeer en mobiliteit	Opstellen van een integraal uitvoeringsprogramma, combineren van werkzaamheden in de openbare ruimte en zichtbaar verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.
5. Sterke sociale basis	Versterken van sociale teams, verbeteren van toegang tot ondersteuning, vergroten van eigen regie van inwoners en verbinden van maatschappelijke partners.

De bestuurlijke prioriteiten worden financieel verantwoord binnen de bestaande programma-indeling.

Bestuurlijke prioriteiten 2027

Sint-Michielsgestel

Koppeling met de programma's en onderwerpen uit de Begroting 2027

Bestuurlijke prioriteit	Programma Begroting 2027	Onderwerp binnen programma
1. Wonen en bouwen	Leefomgeving	Wonen en bouwen
2. Voorzieningen, vastgoed en MFA's	Leefomgeving	Voorzieningen, Vastgoed en MFA's
3. Migratie en opvang	Meedoen	Bevorderen van integratie van nieuwe inwoners
4. Openbare ruimte, verkeer en mobiliteit	Leefomgeving	Openbare ruimte, verkeer en mobiliteit
5. Sterke sociale basis	Meedoen	Versterken Sociale Cohesie Zorgen voor houdbaarheid Sociaal Domein

De bestuurlijke prioriteiten worden financieel verantwoord binnen de bestaande programma-indeling.

Financiële conclusie

Sint-Michielsgestel

Drie boodschappen voor de raad

1 **2027 blijft ruim sluitend**

Na de 2e berap resteert een overschot van circa € 0,66 miljoen.

2 **Structurele basis is positief**

De begroting is structureel sluitend, maar de realisatie van maatregelen blijft belangrijk.

3 **Uitvoering bepaalt de houdbaarheid**

Investeringen, financieringsbehoefte en aflopende reserves vragen actieve sturing.

Kortom: financieel gezond, maar scherp blijven op uitvoering, financiering en structurele houdbaarheid.